

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

"ΟΤΑΝ ΗΜΟΥΝ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ...."

Πώς ζή σήμερα ή τρεμερή και μυστηριώδης «Χ.23». Ή άποκα λύφεις του δημοσιογράφου Ζευλιέν Σωμιέ. Ή άκυράστη νεσο- κόμες του Σάρρεσμπουργκ. Ή τραγική έρωσ του Γερμανού λοχαγού Έμερυ Χούσμαν. Ή δραματική καταστροφή του 35ου συντάγματος. Ή τραγωδία της ζωής μιας ηρωικής κατασκευη, κλπ.

ΑΚΡΥΑ άπ' τού θόρυβο του κόσμου, στο Μορλαί, μιά μικρή ήσυχη πολιτεία κοντά στις γαλλικές άκτές της Μάγυρδια, ζή, σήμερα, ολομόναχη, ή Φλωράνς Μπρινιόλ, ή τρεμερή κατάσκοπος «Χ.23». Ένας Παρισινός δημοσιογράφος, λοιπόν, ό κ. Ζουλιέν Σωμιέ, είχε την έμπειση να την έπισκεφθή και να την παρακαλέσει να τού διηγηθή καμμία δραματική περιπέτεια από την πολυτάραχη ζωή της. Και πράγματι, κατάρ- θωσε να πετύχ η τόν σκοπό του. Ίδου τί γράφει λοιπόν στο τελευταίο φύλλο των «Αυτονομικών Νέων».

Ή κατασκοπεία άρχισε και πάλι να άρχίζει στις μεγάλες πρωτεύουσες της Εύρώπης. Ήπου και να πάτε νουθετεί τα άγγυρνα μάτια των μουσικών πρακτόρων να σάς παρακολουθούν. Οί έπικινδύνου αυτοί άνθρωποι έχουν πάντα μια μεγάλη κοινωνική θέσι για να μπορούν να κρύβουν πίσω άπ' αυτήν τού σκοτεινού έπάγγελμά τους. Είναι διπλωματικοί υπάλληλοι, τμηματάρχαι ύπουργοί και τραπεζών, αντιπρόσωποι μεγάλων έταιρειών, καλλιτέχνες κι «άστρα» τού θεάτρου ή τού μιούζικ-χάλ. Ή δουλειά τους είναι άπλή και εύκολη με τα σημερινά μέσα που χρησιμοποιεί ή κατασκοπεία. Πολλοί άπ' αυτούς έχουν ιδιόκτητα άεροπλάνα με τα όποια κάνουν τουριστικά ταξείδια. Κανείς ώστόσο δέν ύποπτεύεται ότι έχουν ισχυρότατες φωτογραφικές μηχανές, με τις όποιες φωτογραφίζουν τα διάφορα όχρωματικά έργα των κρατών και τις πολεμικές θέσεις, ή όποιες σε μιά καινούργια αίματοχυσία θά είνε έπικινδύνες. Ή σημερινό ύμωσ κατάσκοπος δέν είνε ήρωσ. Είναι άπλως ένας έπιτήδειος άνθρωπος που ξέρει να κάνη τους άλλους να μυλάνε, ενώ αυτός κρατείται κλειστό τού στόμα του. Έπειτα οί κατασκοποί δέν είνε ούτε πατριώτες. Ή μόνη σκέψις τους είνε πώς να κάνουν λεπτά, πουλώντας άκάμην και σ' αυτόν τόν Διάβολο την ψυχή τους. Γι' αυτό δέν έχουν πειά καμμία έκτίμησι. Θεωρούνται ως κοινοί άπατεώνες. Μπορούν να σάς πάρουν και τού πορτοφύλι σας χωρίς αυτό να σάς έκπλήξη. Κι όμως στον παγκόσμιο πόλεμο, ή κατασκοπεία έθεωρείτο ως ή πιο τολμηρή κ' ή πιο έπικινδύνη ύπηρεσία. Οί πρακτορές της ήταν γενναίοι άξιωματικοί και ώμορφες κ' ηρωικές γυναίκες που άγαπούσαν την πατρίδα τους.

Μιά άπ' αυτές είνε κ' ή Φλωράνς Μπρινιόλ, ή πασίγνωστη «Χ.23». Είδα την διάσημη κατάσκοπο στην ήσυχη θύλλα της στο Μορλαί. Είναι μιά εύσωμη και λίγο παχειά γυναίκα με μεγάλα κι έξυπνα μάτια. Όλη τή μέρα, ντυμένη σάν άνδρας περιπολείται τόν κήπο της και τού ύποδειγματικό όρνιθοτροφείο της. Ζή μιά άπλή άγροτική ζωή κ' ή μόνη έπαφή της με τόν κόσμο είνε ένα ραδιόφωνο. Μ' αυτό παρακολουθεί τις διάφορες διαλέξεις των έπιστημόνων, τις συναντήσεις και τις παραστάσεις των θεάτρων. Ποτέ όμως δέν αισθάνθηκε την έπιθυμία να ξαναγυρίση στην πολυθόρυπη ζωή τού Παρισιού. Έχει δοκιμάσει τόσες συγκινήσεις, ώσ- οτε κ' ή πιο παράδοξες περιπέ-

τειες τήν άφήνουν τώρα άδιάφορη. Ή έπισκεψίς μου όμολογώ ότι τή δυσaréστησε. Ίρώμαξα να την πείσω να θυμηθή τά περασμένα :

—Άρκετά με βασάνισε ό έφιόλιτης των θυμάτων μου. Ήν ξέρατε τί τράξηξα για να μπορέσω να θρώ τή γαλήνη της ψυχής μου, δέν θα τολμούσατε να μου προτεινείτε να σάς διηγηθώ μιά οραματική περιπέτεια μου. Θά μ' αφήνατε να ήσυχασω στο Μορλαί. Μά τί να γίνη. Δέν θα ήταν οίολου εύγενικο έκ μέρους μου να σάς αφήσω έτσι να γυρίσετε στο Παρίσι. Γι' αυτό θα σάς διηγηθώ μιά από τις ιστορίες μου, ή οποια μου στείχισε πολλές μαρτυρικές άπάντιες. Τό 1915 θρισκόμουν στο Σάρρεσμπουργκ σ' ένα μεγάλο γερμανικό στρατιωτικό νοσοκομείο. Κάθε μέρα τα μεγάλα αυτοκίνητα τού Έρυθρού Σταυρού μετέφεραν ως εκεί ένα σωρό πληγωμένους. Όλη τή μέρα, τρεις χειρούργου έκοθαν χέρια και πόδια, έκαναν έγχειρήσεις και μεταμόρφωναν τους ηρωικούς στρατιώτας σε τερατόδη κι άποτρόπαια πλάσματα. Χιλίες φορές αυτοί οι άνθρωποι είχαν καταραθή τόν έχθρο που δέν τους είχε σκοτώσει. Πολλές μέρες αυτές ή έγχειρήσεις γίνόντουσαν χωρίς χλωροφόρμιο. Ή γιαιτρού προσπαθούσε να δώση κουράγιο στους τραυματίες που έκλαιγαν σάν μικρά παιδιά. Κάθε νύχτα, δυό χιλιομέτρα μακριά από τού Σάρρεσμπουργκ, οί στρατιώτες άνοιγαν ένα μεγάλο λάκκο κι έβαζαν τά κομμένα μέλη των Γάλλων και των Γερμανών. Ήταν μιά από τις πιο άνατριχιαστικές σκηνές τού πολέμου. Έγώ λεγόμενος τότε Λουίζα Έκρεχαρ κ' είχα δηλώσει ότι είχα γεννηθή στο Κολμάρ της Άλσατίας. Κανείς δέν με ύποπτεύονταν κ' έτσι μπορούσα να διαβιβάζω στους συμάχους όλες τις πληροφορίες που μάθαινα από τους τραυματίες. Δέν διαστάζω να σάς όμολογήσω ότι περιποιούμην με τού ίδιο ένδινα φέρον τους Γερμανούς, όπως και τους Γάλλους. Μά καταλαβαίνετε σε τί ψυχολογική κατάσταση θρισκόμουν, όταν έβλεπα τά φορεά με τους πληγωμένους. Βασανίζόμενος στη σκέψη ότι ήμουν κι' έγώ αίτια της καταστροφής τους. Μιά μέρα, ύστερ' από μιά όλονύχτια μάχη τού μετώπου, μάς έφεραν πάνω από έκαστο Γάλλους τραυματίες. Όλοι τους ήταν σε άπελπιστική κατάσταση. Είχαν χάσει τού φως τους, είχαν τρομαχτικά έγκλωμάτα στο πρόσωπο και θγάζαν άδιάκοπα αίμα από τού στόμα τους. Κανείς δέν ήξερε πώς είχαν γίνη σ' αυτά τά χάλια. Μεταχειρίσθηκα όλη την πονηρία μου για να κάνω τού γιαιτρού να μου όμολογήση την αλήθεια. Δυό χιλιάδες Γάλλοι είχαν θρή τραγικό θάνατο εκείνη τή νύχτα από τά τρομαχτικά χημικά άέρια. Οί Γερμανοί, έχοντας ένδοτικό τόν άνεμο, τά είχαν σκορπίσει πάνω στα γαλλικά χαρακώματα, στα όποια ξεκουραζόντουσαν άνώπιοι οί στρατιώτες. Έπειτα έφωδισαμένοι με ειδικές μάσκες τους έπέτρεθσαν και τους άποδεκτίσαν κυριολεκτικώς. Οί Γερμανοί ήσαν ένθουσιασμένοι. Όσο για τους άξιωματικούς που έμεναν στο Σάρρεσμπουργκ, αυτοί μεθούσαν κάθε θράβου και πανηγύριζαν τή νίκη τους. Ένας άπ' αυτούς, ό λοχαγός Έμερυ Χούσμαν, που ήταν άπεσπασμένος στο έπιτελικό γραφείο της πόλεως, μ' είχε έρωτευθή παράφορα. Κάθε μέρα έρχόταν και μ' έπαιρνε από τού νοσοκομείο για να με διασκεδάση. Ένα θράβου ώστόσο άργησε να μ' έπισκεφθή. Ήρθε κατά τις δέκα ή ώρα τή νύχτα. Φανόταν σκεφτικός και

Ή Φλωράνς Μπρινιόλ

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Οι σφοδροί άνεμοι και μάλιστα οι κυκλώνες σηκώνουν ψηλά από τη γη, στα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας, όχι μόνο άχνη και γύφ, λουλουδιών και μικρότατα έντομα, αλλά και λουλούδια διλόκληρα και σπόρους φτωγών και άμμο ψηλά και χρωματισμένη σάνη. Όλα αυτά διαλύονται έκει ψηλά και χρωματίζουν τα σύννεφα. Έτσι καμιά φορά ή βροχή που πέφτει είναι εγχρωμή, κόκκινη—από μιά κόκκινη άχνη λουλουδιών ή άπ' τη σάνη των φτερών μερικών μικροσκοπικών έντόμων—λίαντη κίτ.

Άλλ' έστού από τις σάν «αίμα» ή σάν «θεϊάφι» βροχές έχουν με κ' άλλες πολύ πιο παράξενες.

Κατά των Άπριλου του 1827 έπεσε στην Περούια μιά βροχή... από σιτάι! Η γη σκεπασμένη από ένα στρώμα σπόρων σιταριού, λάχους δ βακτύλων. Κι' οι άνθρωποι παρασεύονταν με το σιτάρι αυτό φωνή πρώτης ποιότητος!

Στη Γαλλία κατά το 1820 έπεσε οργάνια βροχή... μαζί με ψαρόνια: Έπίσης στα 1834 στίς όχθες του Γάγγη, του Ιερου πεγασιού των Ίνδιων, έπετα από μιά λαίλαπα, ή γη έστρώθηκε με μικροσκοπικά ψαράκια...

Κάποτε πάλι στη Σκωτία έβροξε ρέγγες, στη Νότιο Αμερική βδέλλες και στην Ίταλία μικρά βατραχάκια, που το χρώμα τους ήταν κεραιμιά.

Όι' αυτά τα μικρά ζώα δεν ζουν καθόλου πάνω από τα σύννεφα, όπως πιστεύαν οι άνθρωποι του παλιού καιρού, αλλά άπλοτούνται τα στρώματα ψηλά οι σφοδροί άνεμοι κι' οι κυκλώνες και κατόπιν τ' άφύονται να ξαναπέσουν στην γη.

Ό Μάιος ήταν ο πιο δυσκίονος μήνας κατά την αρχαιότητα. Έθεωρείτο από πάντον ως άτασιος για τους γάμους.

Ό Όιδίους γράφει σχετικάς: «Άς προσέχουν ή παρθένες και ή χήρες να μην άνάγουν κατά τον μήνα αυτό τις δάδες του ύμεναίου, γιατί όχι άργά ή δάδες αυτές θα μεταβληθούν σε νεκρούς λαϊκάδες».

Μιά γαλλική παροιμία έξ άλλου λέει: «Ο γάμο του Μαίου είναι γάμο θανατηφόρος».

Είνε γνωστά έπίσης δύο ιστορικά περιστατικά, τα όποια δικαιολογούν αυτή τη δεισιδαιμονία. Ό βασιλεύς της Άγγλίας Κάρολος Α' παντρεύτηκε μήνα Μάιο την προγαμία της Γαλλίας Έριέττα. Έ, λοιπόν, ο σύζυγός της κατηγορήθηκε ως προδότης της πατρίδος του και θανατώθηκε από τον Κρόμβολ στα 1648.

Έπίσης ή Μαρία Άντουανέτα και ο σύζυγός της Λουδοβίκος ΙΣ' της Γαλλίας, οι όποιοι είχαν άναγορευθή βασιλείς στις 16 Μαίου του 1776, καρατομήθηκαν κατά τη γαλλική επανάσταση.

Το γέλιο είναι εξααιρετικά όφελίμο στην υγία μας, γιατί δίνει καινούργιες δυνάμεις στο σώμα και την ψυχή μας.

Τό ειλικρινές και άδολο γέλιο διαστέλλει τους πνεύμονας, δυναμώνει την καρδιά, δίνει χρώμα ροδαλό στο πρόσωπο, τονώνει τους μύς και κατατολιμά τις ρυτίδες.

Άλλά ύπάρχουν τόσα είδη γέλιου! Μερικοί το διαφορν σε πέντε μεγάλες κατηγορίες και έπί τη βάση των κατηγοριών αυτών χαρακτηρίζουν τον άνθρωπο.

- 1) Στο τρανταχτό γέλιο: "Όσο γελούν τρανταχτά, είναι ειλικρινείς, άδολοι, αλλά άσταθείς.
- 2) Στο σιωπηστό γέλιο: "Έτσι γελούν οι μελαγχολικοί και φλεγματικοί.
- 3) Στο βαθύ γέλιο, το όποιο φανερώνει αισθηματικότητα και γενναφοροσύνη.
- 4) Στο εύκολο γέλιο: "Έτσι γελούν τα παιδιά κι' οι άφελείς.
- Και 5) Στο εκωκίμενο γέλιο, το όποιο φανερώνει άνθρωπο φιλάργυρο, ύποκριτη και μισάνθρωπο.

Πόσο διαφορετικές γνώμες, άλήθεια, ύπάρχουν για την όμορφιά και πόσο παράξενες!

Οι Έθροπαιοι θαυμάζουν τα μεγάλα και άλλον στοργγγυλά μάτια. Οι Κινέζοι τα τριγωνοειδή.

Ό Έθροπαιός άγατά το μικρό στόμα, ο Λίθιορ λατρεύει το τεράστιο!

Έμεις θεωρούμε ως όμοια αυτά τα μικρά και διαφανή. Οι Αιγύπτιοι τα πολύ μεγάλα και οι Ίνδοι και οι Κινέζοι θεωρούν ένδειξη ευγένειας τα αυτά που χρομούνται σάν ζουμαιάδες...

Οι Πέρσαι τη γρηλή ύψη τη νομίζουν θεϊκή κατάρα και φροντίζουν ν' άνασπείνουν τις ύψεις τους με ξυλαράκια!

Οι Περούβιανοι θεωρούν άπαραίτητο νύχι ή γυναίκα τους μεγάλα ρουθούνια.

νευριασμένον.
—Τι έχεις, Έμερυ; τόν ρώτησα περιέργη. Μάλωσε μήπως με κανένα συνάδελφό σου;

—Όχι, μου άπάντησε, μά έλαθα διαταγή να έπιτάξω όλα τα γύρω σπίατα. Μέχρι αύριο το πρωί, πρέπει να είναι άδειαστά 350 σύνταγμα πρόκειται να στραποεδεύσει έδδ πέρα και χρειάζοματε οκίματα για τους αξιωματικούς. Θα μείνη μιά μέρα. Έπειτα θα προγαρήσει στο γερμανικό μέτωπο για να ένωσούση τις γραμμές. Κατάλαθαίνεις λοιπόν τις σκοτούρες μου.

—Έκρυφα όσο μπορούσα τη χαρά μου. Αυτή ή πληροφορία ήταν σημαντική. Όστόσο βοήθησα τον Χούσιμαν σ' αυτή την ύπηρεσία του. Έπειτα έκανα ένα σχεδιάγραμμα και το διαβίθασα μ' ένα έμπιστο πρόσωπο στο έπιτελείο των Συμμάχων. Πέρασα μιά έφιαλτική νύχτα. Έθλεπα στ' όνειρό μου ένα πλήθος νεκρών ανθρώπων να θέλουν να με ξεσχίσουν με τα δόντια τους κι' άκουγα τα ουρλιάσματα και τις αγωνιώδεις κραυγές των πληγμένων. Τά έξημερώματα έύπνησα από τους ήχους των σαλπίκων. Οι Γερμανοί είχαν φτάσει στο Σάρορεμπουργκ. Ήταν όλοι τους σχεδόν παιδιά. Φορούσαν ύπερήφανα τα μητέρα κράνη τους, είχαν στολισμένο το στήθος τους με τιμητικά μετάλλια και περπατούσαν με γρήγορο και ζωηρό βήμα. Κατασκήνωσαν έξω από το Σάρορεμπουργκ μέσα στο δάσος. Έτσι θα μπορούσαν να κρυφθούν από καμιά άπρόσπη έξερρευνητή των γαλλικών αεροπλάνων.

Μέχρι το μεσημέρι δεν είχε σημειωθή κανένα έπεισόδιο. Οι Γερμανοί σιασεκάσαν με τις ψυσαρμίνιές τους, έγρασαν γραμμάτα στους δικούς τους γεματά ένθουσιασμό και έξεκουραζόντουσαν. Ξαφνικά, τήν ώρα του σιουσιού, ο ούρανός γεμίσε από ένα σωρό αεροπλάνα. Όλα είχαν στα φτερά τους τα διακριτικά της γερμανικής αεροπορίας. Οι στρατιώτες, νομίζοντας, ότι πρόκειται για καμιά έπίδειξη, άνοιξαν να χειροκροτούν και να ζητωκραυιάζουν. Κι' αυτοί άκόμη οι αξιωματικοί δεν άπνύονταν. Τ' άεροπλάνα όμως όταν έφτασαν πάνω από το δάσος, άνοιξαν να ρίχνουν μιά πυρίνη βροχή από όθιβε. Σε μιά ώρα, όλο το 350 σύνταγμα είχε γίνει ένας άδιορφος σωρός από πτώματα και κομματιασμένες σάσκες.

Αυτή ή έπίθεσις ήταν τόσο άπρόσπη, ώστε οι Γερμανοί δεν πρόφτασαν να είδοποιήσουν τά δικά τους καταδωκτικά. Έτσι, τα συμμοχαλιά αεροπλάνα, που είναι μεταμορφωθή σε γερμανικά, για να μη κινήσουν τις ύποψιες του έθροφ, σκόρπισαν άνευόγλητα το θάνατο και κατόπιν έξαφανίστηκαν στο βάθος του δόλιζον, πρds τις γραμμές των γαλλικών στρατευμάτων. Χάρις στις πληροφορίες μου, οι Γάλλοι είχαν έκδικηθή τους άτυχους συνδελφους τους, που είχαν βρή τραγικό θάνατο από τ' άσφυξιόγανα. Μά το παράξενο είναι ότι κανείς δεν με ύποπτεύθηκε. Όλοι νόμισαν ότι του έλχε προδόσει ο Γερμανός λοχαγός Έμερυ Χούσιμαν. Τήν ίδια μέρα τόν πέρασαν από το Στρατοδικείο και τόν τουφέκισαν. Κι' έγώ έξακολούθησα να στέλνω άνευόγλητα τις πληροφορίες μου και να περιποιώμην τους πληγμένους, μέχρι τη μέρα που μιά καινούργια διαταγή του Β' Έπιτελικού Γραφείου με διέταξε να φύγω για το Βερολίνο, για να έκτελέσω μιά άλλη έμπιστευτική άποστολή.

Η Φλωράνς Μπρινιόλ τώρα είχε σαγιάσει. Τό πρόσωπό της ήταν χλωμό και χαράζονταν από νευρικούς σπασμούς. Κατάλαθα ότι μάταια προσπαθούσε να συγκρατήση τά δάκρυά της. Καί Ασφικά άδοιχε να νελιά και να κλαίη σάν τελλή! "Άνατρίχισα! Η Φλωράνς Μπρινιόλ ή ήρωική «Χ. 23», είχε πάθει μιά τρομακτική ύστερική κρίσι! Είχε θυμηθή όλη τήν άγριότητα και τη φρίκη του πολέμου!

Έφωνα από το Μορλαί με τήν καρδιά συντριμμένη από τη θλίψη. Η Φλωράνς Μπρινιόλ, ύπηρετώντας τήν πατρίδα της, είχε κατακτήσει μιά άρωστη κι' ύστερική γυναίκα, που έξστουσε κάθε τόσο σε σπαραχτικά κλάμματα.

ΖΟΥΛΙΕΝ ΣΩΜΙΕ

ΠΑΝΣΕΔΕΞ

Η εκπλήρωση του καθήκοντος, άφήνει πολλές φορές στην ψυχή μας κάτι παρόμοιο με τύμη. Αυτό ποσέρχεται άπ' το φόβο μας, μήπως δεν ήταν άρκετό το καλό που έκάναμε.

ΓΚΑΪΤΕ

Υπάρχουν και γυναίκες, που στρώνουν με λουλούδια τους δρόμους της ζωής μας, και ή όποιες, όταν μds συνδέουν με τους Ιερούς του έρωτος θεομούς, προκαλούν στην ψυχή μας τήν άνοιξη των πιο ύψηλων κι' εύγενικών αισθημάτων. Έυλογημένες να είναι ή γυναίκες αυτές!...

Σίλλερ

